

**Голові Комітету Верховної Ради
України з питань соціальної
політики та захисту прав ветеранів
Галині ТРЕТЬЯКОВІЙ**

*Щодо реєстр. № 15502
від 10.08.2026*

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (далі – Комітет) на своєму засіданні, проведеному 3 вересня 2026 року (протокол № 152), розглянув проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" щодо посилення соціального захисту окремих категорій застрахованих осіб, реєстр. № 15502 від 10.08.2026, поданий Кабінетом Міністрів України (далі – законопроект).

Відповідно до пояснювальної записки метою прийняття акта є посилення соціального захисту у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування застрахованих осіб, які працевлаштувалися після звільнення з військової служби, і мають статус учасника бойових дій та/або статус особи з інвалідністю внаслідок війни, та потерпілих від нещасних випадків на виробництві.

Для досягнення поставленої мети законопроектом пропонується внести зміни до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування", відповідно до яких, зокрема:

- страхові виплати застрахованим особам, які мають статус учасника бойових дій та/або статус особи з інвалідністю внаслідок війни, обчислюватимуться без застосування обмеження розміром, обчисленим із мінімальної заробітної плати, *якщо такі особи мають страховий стаж не менше ніж шість місяців протягом двадцяти чотирьох місяців перед настанням страхового випадку;*
- до завершення розслідування нещасного випадку допомога по тимчасовій непрацездатності надається застрахованій особі *на підставі листка непрацездатності;*
- роботодавцем, у якого стався нещасний випадок, *перші сімнадцять днів тимчасової непрацездатності оплачуються за рахунок коштів підприємства, установи, організації.* Якщо настання страхового випадку за соціальним

страхуванням від нещасного випадку *підтверджено актом розслідування нещасного випадку* та якщо розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності, виплаченої застрахованій особі залежно від страхового стажу, передбаченого частиною першою статті 17 цього Закону, становить менше ніж 100 відсотків середньої заробітної плати (доходу), *роботодавець здійснює застрахованій особі доплату допомоги по тимчасовій непрацездатності в сумі, якої не вистачає до 100 відсотків середньої заробітної плати (оподатковуваного доходу)* незалежно від страхового стажу. *У разі непідтвердження настання страхового випадку за соціальним страхуванням від нещасного випадку після завершення розслідування нещасного випадку уповноважений орган відшкодовує роботодавцеві, у якого стався нещасний випадок, виплачену цим роботодавцем застрахованій особі суму допомоги по тимчасовій непрацездатності з шостого по сімнадцятий день.*

Міністерство фінансів України вказує, що реалізацію акта буде забезпечено в межах коштів Пенсійного фонду України, передбачених на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Під час обговорення законопроекту члени Комітету звернули увагу на наступне. За загальним правилом, передбаченим частиною четвертою статті 12 Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування", якщо особа має *менше шести місяців страхового стажу протягом дванадцяти місяців перед страховим випадком*, страхові виплати (лікарняні) обмежуються сумою, розрахованою з мінімальної зарплати.

Зважаючи на той факт, що *особи, які мають статус учасника бойових дій та/або статус особи з інвалідністю внаслідок війни*, після звільнення зі служби часто потребують лікування, реабілітації, відпочинку тощо, при працевлаштуванні та подальшому настанні страхового випадку вони дійсно можуть не мати передбачених у Законі шести місяців страхового стажу протягом останніх дванадцяти місяців перед таким випадком. У зв'язку з цим ініціатором законопроекту фактично пропонується *збільшити для таких осіб з 12 до 24 місяців період, протягом якого недостатність страхового стажу не матиме наслідком обмеження розміру страхових виплат*. Водночас відповідно до вимог пункту 11 частини першої статті 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» *учасникам бойових дій* виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності має здійснюватись *в розмірі 100 процентів середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи*. Таким же правом наділені *особи з інвалідністю внаслідок війни* згідно з пунктом 15 частин першої статті 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Враховуючи зазначене, продовження відповідного періоду з 12 до 24 місяців для *учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни*, хоча й розширить період, протягом якого недостатність страхового стажу не матиме наслідком обмеження розміру допомоги по тимчасовій непрацездатності, однак

не забезпечить повної узгодженості з нормами Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», яким для відповідних категорій осіб встановлено значно ширшу гарантію — виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності у розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи.

Крім того, законопроектом передбачається, що у разі непідтвердження настання страхового випадку за соціальним страхуванням від нещасного випадку після завершення розслідування нещасного випадку уповноважений орган відшкодовує роботодавцеві, у якого стався нещасний випадок виплачену цим роботодавцем застрахованій особі суму допомоги по тимчасовій непрацездатності з шостого по сімнадцятий день. Зазначена норма потребує уточнення щодо строку, протягом якого уповноважений орган повинен відшкодувати відповідну виплату, оскільки відсутність чітко визначеного строку фактично створить правові підстави для можливості невиконання такого обов'язку протягом тривалого періоду.

За підсумками обговорення Комітет ухвалив наступне рішення: звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів з пропозицією врахувати зауваження Комітету при опрацюванні проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" щодо посилення соціального захисту окремих категорій застрахованих осіб, реєстр. № 15502 від 10.08.2026, поданого Кабінетом Міністрів України.

Голова Комітету

А. ЗАДОРЖНИЙ